

Innehåll

4. Kravspecifikation: krav på tjänster	2
4.1 Inledning	2
4.2 Proaktiva tjänster	2
4.2.1 Hälsöfrämjande tjänster	2
4.2.1.1 Hälsoprofil inklusive konditionstest (individ och grupp)	2
4.2.1.2 Hälsöfrämjande rådgivning/coachning (individ)	3
4.2.1.3 Hälsöfrämjande rådgivning (organisation)	3
4.2.2 Förebyggande tjänster	4
4.2.2.1 Förebyggande besök (individ)	4
4.2.2.2 Förebyggande samtalsstöd (individ)	4
4.2.2.3 Chefsstöd (individ och grupp)	5
4.2.2.4 Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)	5
4.2.2.5 Ergonomisk genomgång av arbetsplats (individ)	6
4.2.2.6 Ergonomisk genomgång av arbetsplatser (grupp)	6
4.2.2.7 Ergonomisk genomgång (organisation)	7
4.2.2.8 Hälsoundersökning	7
4.2.2.9 Valfri hälsoundersökning	8
4.2.2.10 Övriga hälsoundersökningar, läkarintyg och tjänstbarhetsintyg	8
4.2.2.11 Medicinska kontroller i arbetslivet	9
4.2.2.12 Vaccination vid smittexponering i tjänsten	10
4.3 Reaktiva tjänster	11
4.3.1 Konflikthantering (individ och grupp)	11
4.3.2 Krisstöd (individ och grupp)	11
4.3.3 Stresshantering (individ)	12
4.3.4 Kränkande särbehandling (individ och grupp)	12
4.3.5 Rehabiliterande besök (individ)	14
4.3.6 Rehabiliterande samtalsstöd (individ)	15
4.3.7 Arbetsanpassning och rehabilitering (individ och organisation)	15
4.3.8 Teambaserad utredning av arbetsförmåga (individ och organisation)	15
4.3.9 Utredning och stöd vid risk och skadligt bruk (individ och organisation)	18
4.3.10 Förstadagsintyg – medicinsk utredning och utfärdande	20
4.4 Utbildningar och seminarier	20
4.4.1 Utbildningar och seminarier inom fysisk arbetsmiljö	20
4.4.2 Utbildningar och seminarier inom organisatorisk och social arbetsmiljö	21
4.4.3 Utbildningar och seminarier inom hälsa och livsstil	21
4.4.4 Utbildningar och seminarier inom arbetslivsinriktad rehabilitering och anpassning	22
4.5 Övriga tjänster	22
4.5.1 Akut krisstöd, 24-timmar krisstöd	22
4.5.2 Besök - övriga kompetenser (individ)	23

4. Kravspecifikation: krav på tjänster

4.1 Inledning

Anbudsgivaren ska tillhandahålla samtliga nedan efterfrågade tjänster som beskrivs i detta kapitel.

Anbudsgivaren ska uppfylla kraven för samtliga tjänster samt övrigt ställda krav för varje offererad ort.

Inledning av tjänsterna är:

- Proaktiva tjänster som syftar till:
  - att främja god fysisk- och organisatorisk- och socialarbetsmiljö,
  - att förebygga ohälsa i arbetslivet.
- Reaktiva tjänster som syftar till:
  - att stödja chefen/individen med efterhjälpande insatser;
  - att stödja chefen/individen med rehabiliterande insatser så att individen kommer åter till arbete genom anpassning och rehabilitering.

Tjänsterna riktas till följande målgrupper:

- Individ: Tjänster som är riktade till en individ inom organisationen. Individen kan finnas på olika nivåer i organisationen och kan vara såväl medarbetare som chef.
- Grupp: Tjänster som är riktade till en definierad grupp av individer. Gruppen kan bestå av såväl medarbetare som chefer och kan finnas på olika nivåer i organisationen.
- Organisation: Tjänster som kan användas strategiskt på organisationsnivå.

Remittering:

Remissshantering ska ske där det är befogat, i dessa fall gör anbudsgivaren en beställning av en tjänst eller begäran om övertagande av vårdansvar för en patient. Remissen ska redogöra för symtom och sjukdomshistoria och ska vara av sådan kvalitet att mottagande vårdgivare kan bedöma det medicinska behovet. Anbudsgivaren ska följa remisshanteringskrav enligt regelverket i Hälso- och sjukvårdslagen, patientlagen, patientsäkerhetslagen och Socialstyrelsens förordningar (SOSFS 2004:11 och SOSFS 2011:09).

4.2 Proaktiva tjänster

4.2.1 Hälsopromovande tjänster

4.2.1.1 Hälsoprofil inklusive konditionstest (individ och grupp)

Syfte: Att skapa en medvetenhet hos individen om sambandet mellan livsstil, hälsoupplevelser och hälsodata samt ge insikt om den egna möjligheten att påverka hälsan och arbetsförmågan. Att skapa en bas för strategiskt hälso- och friskvårdsarbete för organisationen.

Målgrupp: Individ och grupp

Kundnytta: Främja god hälsa

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Frågeformulär om kost, alkohol, droger, tobak, fysisk aktivitet, återhämtning, stress, sömn och upplevelse av egen hälsa;
- Blodtryck, längd, vikt, midjemått och konditionstest;
- Personligt främjande samtal med återkoppling av resultat på individnivå och dialog om individuell handlingsplan;
- Återkoppling av resultat på gruppnivå med möjlighet att visa resultat på nivåer som avdelning, yrke, kön och ålder. Rapporten ska kunna vara ett underlag för arbetsgivarens strategiska hälsoarbete och därmed även innehålla en handlingsplan med förslag på aktiviteter;
- Uppföljning av handlingsplan för individ och grupp inom tre (3) månader.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av hälsopedagog, företagssköterska och eller fysioterapeut.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.1.2 Hälsufrämjande rådgivning/coachning (individ)

Syfte: Att motivera till en hälsosam livsstil.

Målgrupp: Individ

Kundnytta: Främja god hälsa

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Motiverande samtal om kost, fysisk aktivitet, återhämtning, alkohol, droger, tobak, stress och sömn;
- Handlingsplan med aktiviteter för en god livsstil.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av hälsopedagog, företagssköterska och/eller fysioterapeut.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.1.3 Hälsufrämjande rådgivning (organisation)

Syfte: Att stödja i det strategiska hälsoarbetet.

Målgrupp: Organisation

Kundnytta: Främja god hälsa

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Nulägesbeskrivning vid behov;
- Målformulering vid behov;
- Metoder och aktiviteter för att bidra till en hälsosam arbetsplats;
- Återrapportering och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av hälsopedagog och/eller organisationskonsult.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2 Förebyggande tjänster

4.2.2.1 Förebyggande besök (individ)

Syfte: Ge individen möjlighet att besöka företagshälsan för utredning av arbetsrelaterade och/eller arbetspåverkande besvär.

Målgrupp: Individ

Kundnytta: Förebygga ohälsa genom att ge möjlighet till besök för att undvika sjukskrivning.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Individuella besök
- Avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagsläkare, företagssköterska, beteendevetare, psykolog, fysioterapeut eller hälsopedagog.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.2 Förebyggande samtalsstöd (individ)

Syfte: Ge stöd till individen i situationer som påverkar arbetsförmågan.

Målgrupp: Individ

Kundnytta: Förebygga ohälsa och minska risken för sjukfrånvaro.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning eller digitalt.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Avstämning med chef eller HR kring problembild och vad chef/HR önskar se för effekt av stödet;
- Stöd i form av samtal;
- Avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av beteendevetare eller psykolog.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.3 Chefsstöd (individ och grupp)

Syfte: Ge stöd och handledning till chefer i deras arbetsmiljö- och hälsoarbete.

Målgrupp: Individ och grupp

Kundnytta: Förebygga ohälsa och skapa hälsosamma arbetsplatser.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Specifik kompetens att vägleda utifrån ett chefsperspektiv inom områdena arbetsmiljö, hälsa och rehabilitering;
- Avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av psykolog, beteendevetare, organisationskonsult, företagssköterska, företagsläkare, rehabkoordinator/ rehabsamordnare, hälsopedagog och/eller arbetsmiljöingenjör.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.4 Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

Syfte: Att stödja arbetet med att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten så att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås enligt arbetsmiljölagen (1977:1160) och Arbetsmiljöverkets författningssamlingar Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) däribland Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4).

Målgrupp: Organisation

Kundnytta: Förebygga ohälsa på arbetsplatsen och för att skapa en god arbetsmiljö

Förutsättningar: Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska följa arbetsmiljölagen (1977:1160) och de föreskrifter som gäller och har betydelse för verksamheten

Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Rådgivning och stöd inom det systematiska arbetsmiljöarbetet, t.ex. med arbetsmiljöpolicy, klimakteriepolicy, rutiner, handlingsplaner och aktiviteter;
- Undersökning av organisatorisk och social arbetsmiljö vid behov;
- Undersökning av fysisk arbetsmiljö vid behov;
- Riskanalys av arbetsmiljön;
- Skriftlig rapport med åtgärdsförslag;
- Uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av ergonom, arbetsmiljöingenjör eller organisationskonsult.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.5 Ergonomisk genomgång av arbetsplats (individ)

Syfte: Förebygga risk för fysisk ohälsa, olycksfall och arbetsskador genom att bidra till en väl fungerande arbetsplats utifrån individens behov och förutsättningar.

Målgrupp: Individ

Kundnytta: Minskad risk för ohälsa, olycksfall och arbetsskador.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Besök av ergonom på arbetsplatsen;
- Individuell bedömning avseende arbetsteknik, arbetsställning, utrustning, belysning, arbete vid bildskärm samt arbetsanpassade hjälpmedel etc;
- Rådgivning till individen;
- Skriftlig rekommendation om åtgärder till chefen och/eller vid behov även kopia till individen;
- Eventuell uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av ergonom.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.6 Ergonomisk genomgång av arbetsplatser (grupp)

Syfte: Förebygga risk för fysisk och psykisk ohälsa, olycksfall och arbetsskador och att bidra till en väl fungerande arbetsplats utifrån gruppens behov och förutsättningar.

Målgrupp: Grupp

Kundnytta: Minskad risk för ohälsa, olycksfall och arbetsskador.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Besök av ergonom på arbetsplatsen;
- Stöd i arbetet med att ta fram uppdragsbeskrivning;
- Undersökning av arbetsteknik, arbetsställningar, utrustning, belysning, arbete vid bildskärm, arbetsanpassade hjälpmedel samt arbetsorganisation;
- Riskbedömning av belastningsergonomin baserad på arbetsmiljöns utformning (enl. t.ex. Arbetsmiljöverkets checklista);
- Skriftliga rekommendationer om åtgärder;
- Eventuellt stöd vid genomförande av åtgärder;
- Eventuell uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av ergonom.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.7 Ergonomisk genomgång (organisation)

Syfte: Kartlägga risker baserade på fysiska och ergonomiska brister i arbetsmiljöns utformning på organisationsnivå.

Målgrupp: Organisation.

Kundnytta: Beakta belastningsergonomin baserad på arbetsmiljöns utformning i syfte att minska risken för arbetsskador på arbetsplatsen.

Förutsättningar: Tjänsten ska huvudsakligen utföras i avropsberättigads lokaler om inget annat överenskommes.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Stöd i arbete med att ta fram uppdragsbeskrivningar;
- Undersökning av arbetsteknik, arbetsställningar, utrustning, hjälpmedel samt arbetsorganisation;
- Skriftlig rapport med åtgärdsförslag till avropsberättigad;
- Stöd vid genomförande av åtgärder;
- Uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av ergonom.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.8 Hälsoundersökning

Syfte: Att undersöka det allmänna hälsotillståndet, identifiera riskfaktorer och därmed förebygga framtida ohälsa samt motivera till att ta ansvar för sin egen hälsa genom livsstilspåverkan.

Att ge chefen ett underlag för det systematiska arbetsmiljöarbetet på gruppnivå. Att genomföra en kartläggning med förslag på efterföljande insatser för att förbättra levnadsvanor och förutsättningar för goda levnadsvanor inom organisation och arbetsmiljö.

Målgrupp: Individ och grupp.

Kundnytta: Förebygga ohälsa och få ett strategiskt underlag för att arbeta förebyggande med hälsa och arbetsmiljö.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler. Hälsoundersökningen måste ha en koppling till yrket och till arbetsplatsen och återkopplas i en rapport.

Tjänstens innehåll: Hälsoundersökningen ska innehålla:

- Frågeformulär utifrån hälsa och arbetsmiljö;
- Livsstilsprover, kolesterolvärde, glukos (blodsocker) samt Hb (blodvärde) och blodtryck;
- Återkoppling till individ med rekommendationer om åtgärder;
- Återkoppling av resultat på gruppnivå med möjlighet att visa resultat på nivåer som avdelning, yrke, kön och ålder. Rapporten ska kunna vara ett underlag för arbetsgivarens strategiska förebyggande hälso- och arbetsmiljöarbete och därmed även innehålla en handlingsplan med förslag på efterföljande aktiviteter.

Kammarkollegiet vill betona att innehållet i hälsoundersökningen är fastställt. Efterfrågas annat innehåll finns möjlighet att nyttja tjänsten valfri hälsoundersökning.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagssköterska.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.9 Valfri hälsoundersökning

Syfte: Att undersöka det allmänna hälsotillståndet, identifiera riskfaktorer och därmed förebygga framtida ohälsa samt motivera till att ta ansvar för sin egen hälsa genom livsstilspåverkan.

Tjänsten kan användas vid behov t.ex. i samband med utlandstjänstgöring.

Målgrupp: Individ och grupp.

Kundnytta: Förebygga ohälsa och få ett strategiskt underlag för att arbeta förebyggande med hälsa och arbetsmiljö.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler. Hälsoundersökningen måste ha en koppling till yrket och till arbetsplatsen.

Tjänstens innehåll: Denna hälsoundersökning möjliggör för avropsberättigad att själv, utifrån aktuellt behov, välja vad som ska ingå i den aktuella undersökningen.

Avropsberättigad kommer därför att specificera vad hälsoundersökningen ska innehålla.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagssköterska och vid behov av företagsläkare, hälsopedagog och/eller fysioterapeut.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.10 Övriga hälsoundersökningar, läkarintyg och tjänstbarhetsintyg

Syfte: Att kunna tillhandahålla övriga hälsoundersökningar, läkarintyg och tjänstbarhetsintyg utifrån bl.a.:

- Hälsoundersökning Buller enligt AFS 2005:16
- Läkarintyg för sjöfolk enligt TSFS 2011:117
- Läkarintyg för körkort enligt TSFS 2010:125
- Hälsoundersökning och hälsotillstånd för personal med säkerhetskritiska arbetsuppgifter inom järnvägen enligt TSFS 2019:112
- Läkarintyg för arbete med försöksdjur AFS 1990:11
- Lagstadgad undersökning och Tjänstbarhetsintyg joniserande strålning SSMFS 2018:1

Målgrupp: Individ

Kundnytta: Uppfylla kraven kopplat till viss typ av arbete.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Utfärdande av läkarintyg eller tjänstbarhetsbedömning beroende på tjänst

- Återkoppling till arbetsgivare och arbetstagare enligt regelverk.

Ett läkarintyg som ordnas med eller erbjuds ska inte medföra några kostnader för arbetstagaren.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagsläkare och/eller företagssköterska med särskild behörighet och enligt krav i gällande regelverk.

Observera att eftersom avropsberättigade bedöms efterfråga olika hälsoundersökningar, läkarintyg, tjänstbarhetsintyg utifrån sin verksamhet behöver anbudsgivaren inte tillhandahålla tjänsten i samband med att anbud lämnas. Tjänsten ska i stället tillhandahållas först i samband med att den efterfrågas av avropsberättigad vid eventuellt avrop eller under kontraktets giltighetstid. Avropsberättigad ska ge anbudsgivaren en skälig tid för att tillhandahålla tjänsten. Avropsberättigad definierar vid avrop sitt behov av tjänsten. Skälig tid ska dock inte överstiga de tidsramar som regleras av lag, förordning och författning rörande medicinsk kontroll och tjänstbarhetsbedömning.

Anbudsgivaren ska även tillhandahålla separat statistik för dessa tjänster.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.11 Medicinska kontroller i arbetslivet

Syfte: Att minska risken för ohälsa relaterad till arbetslivet genom medicinska kontroller som visar om arbetstagarnas hälsotillstånd medger en viss typ av arbete, ger möjlighet att tidigt upptäcka tecken på ohälsa som beror på exponering, och ger underlag för åtgärder på arbetsplatsen.

Att stödja arbetsgivarens skyldighet att följa Arbetsmiljöverkets gällande föreskrifter vilka bl.a. innebär att ordna med eller erbjuda medicinska kontroller i arbetslivet (AFS 2019:3).

Arbetsgivaren ska anordna medicinska kontroller vid:

- vibrationer
- handintensivt arbete
- nattarbete
- allergiframkallande kemiska produkter som innehåller: - epoxiplastkomponenter - formaldehydharter - metakrylater - akrylater - diisocyanater - organiska syraanhydrider - etyl-2-cyanoakrylat - metyl-2-cyanoakrylat - isocyanater som bildas vid uppvärmning
- damm som kan framkalla fibros:
- asbest
- vissa syntetiska oorganiska fibrer
- kvarts
- bly
- kadmium
- kvicksilver
- stor fysisk ansträngning:
  - klättring med stor nivåskillnad
  - rökdykning eller kemdykning
  - dykeriarbete.

För arbete med kemiska produkter, arbete med fibrosframkallande damm, arbete med vissa metaller, fysiskt ansträngande arbete ska de medicinska kontrollerna resultera i tjänstbarhetsbedömning.

Arbetsgivaren ska även oavsett riskbedömning erbjuda arbetstagare medicinsk kontroll vid arbete som innebär exponering för vibrationer samt nattarbete.

En medicinsk kontroll som ordnas med eller erbjuds ska inte medföra några kostnader för arbetstagaren.

Målgrupp: Individ.

Kundnytta: Uppfylla kraven i Medicinska kontroller i arbetslivet (AFS 2019:3).

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Samtliga kontroller (inkl. arbets-EKG) enligt AFS 2019:3 och/eller andra förordningar
- Utfärdande av tjänstbarhetsintyg om så krävs
- Återkoppling till arbetsgivare och arbetstagare enligt Arbetsmiljöverkets "Vägledning för den som utför medicinska kontroller" Reviderad 2021-12-20.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagsläkare och/eller företagssköterska med särskild behörighet och enligt krav i gällande regelverk.

Observera att eftersom avropsberättigade bedöms efterfråga olika medicinska kontroller (AFS 2019:3) utifrån sin verksamhet behöver anbudsgivaren inte tillhandahålla tjänsten i samband med att anbud lämnas. Tjänsten ska i stället tillhandahållas först i samband med att den efterfrågas av avropsberättigad vid eventuellt avrop eller under kontraktets giltighetstid. Avropsberättigad ska ge anbudsgivaren en skälig tid för att tillhandahålla tjänsten. Avropsberättigad definierar vid avrop sitt behov av tjänsten. Skälig tid ska dock inte överstiga de tidsramar som regleras av lag, förordning och författning rörande medicinsk kontroll och tjänstbarhetsbedömning.

Anbudsgivaren ska även tillhandahålla separat statistik för dessa tjänster.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.12 Vaccination vid smittexponering i tjänsten

Syfte: Att förebygga att arbetstagaren utsätts för ohälsa där det finns risk i deras arbetsmiljö att de utsätts för smitta eller kan smitta andra.

Målgrupp: Individ.

Kundnytta: Minska sjukfrånvaron och smittspridning.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Vid vaccination i avropsberättigads lokaler ska läkarkompetens och utrustning för akut omhändertagande finnas att tillgå.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda

- Bedömning
- Vaccination

- TBE
- Hepatit A + B
- Influensa
- Polio
- Difteri
- Uppföljning
- Dokumentation
- Vaccinationsjournal för varje anställd.

Kompetens: Tjänsten ska utföras i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS), 2000:1 och 1999:26.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.3 Reaktiva tjänster

4.3.1 Konflikthantering (individ och grupp)

Syfte: Ge stöd till individ/grupp i situationer orsakade av konflikt som påverkar arbetsförmågan.

Målgrupp: Individ och grupp.

Kundnytta: Förebygga ohälsa och minska risken för sjukfrånvaro.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Definition av problembild med en tydlig uppdragsbeskrivning;
- Stöd till individen/gruppen i samråd med avropsberättigad;
- Avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av psykolog eller beteendevetare.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.3.2 Krisstöd (individ och grupp)

Syfte: Ge stöd till individ/grupp i situationer orsakade av exempelvis kris, hot och/eller våld i nära relationer eller i situationer som påverkar arbetsförmågan, under arbetstid 8-17 (inte att förväxla med akut krisstöd dygnet runt).

Målgrupp: Individ och grupp,

Kundnytta: Tjänsten Krisstöd ska utföras utifrån Arbetsmiljöverkets föreskrifter Våld och hot i arbetsmiljön AFS 1993:2 och Första Hjälpen och Krisstöd AFS 1997:7.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- stöd till chef per telefon, vardagar 8.00-17.00, för att kunna hantera krisen;
- krisstöd genom avlastningssamtal, vardagar 8.00-17.00;
- krisstöd ska kunna ges på plats;
- avlastningssamtal ska erbjudas senast 48 timmar från första kontakt;
- avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av psykolog, beteendevetare eller krisspecialist.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.3.3 Stresshantering (individ)

Syfte: Ge stöd till individ vid arbetsrelaterad stress.

Målgrupp: Individ.

Kundnytta: Förebygga ohälsa och minska risken för sjukfrånvaro.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Avstämning med chef kring problembild och vad chef önskar se för effekt av stödet;
- Stresshantering;
- Avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av psykolog eller beteendevetare.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.3.4 Kränkande särbehandling (individ och grupp)

Syfte: Stödja chefer i att vidta åtgärder för att motverka förhållanden i arbetsmiljön som kan ge upphov till kränkande särbehandling.

Tjänsten ska utföras med utgångspunkt i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4).

Målgrupp: Individ och grupp.

Kundnytta: Förebygga ohälsa genom att hantera mobbning och kränkningar samt uppfylla krav i lagstiftning.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Klargörande/tydliggörande samtal kring kränkande särbehandling;
- Stöd och råd vid misstanke om kränkande särbehandling;
- Kvalificerad utredning om kränkande särbehandling har skett;
- Stöd vid genomförande av åtgärder inom ramen för en utredning;
- Stödsamtal;

- Stöd till chefer och ledningsgrupper;
- Uppföljning i samråd med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av kompetenser med stor erfarenhet av utredningar av kränkande särbehandling och nyttjar evidensbaserade metoder dock minst av psykolog eller beteendevetare. Den som genomför en utredning bör ha tillräcklig kompetens, möjlighet att agera opartiskt och ha de berördas förtroende.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

Beskriv tjänsten "Kränkande särbehandling (individ och grupp)".

Tänk på att lämnad beskrivning kan komma att användas som en presentation till avropsberättigad. Beskrivning kan lämnas i fritextrutan nedan eller bifogas till anbudet.

Anbudsgivaren ska visa att denne har dokumenterad teknisk förmåga, kapacitet, kompetens och erfarenhet för att utföra uppdraget. Anbudsgivaren ska ha arbetat med minst två (2) uppdrag avseende tjänsten under de senaste tre (3) åren, räknat från sista anbudsdag.

Av beskrivningen ska framgå: uppdragets innehåll med genomförande innehållande upplägg, organisation, metod och resultat.

Beskrivning får vara max 2 A4 sidor.

Kompetens:

Vi har under senaste åren arbetat med en underleverantör för utredningar av kränkande särbehandling. De har hög kompetens; leg sjuksköterska/ leg psykoterapeut med auktorisation KBT, lärare och handledare i KBT samt utbildad i Faktaundersökning samt kollega som är arbetsmiljökonsult, kommunikatör och också utbildad i Faktaundersökning. På CH är vi två psykologer, varav en av psykologerna har specialistkompetens i organisationspsykologi som kommer påbörja specifik utbildning i faktaundersökande utredning för kränkande särbehandling. Vi planerar att själva utföra utredningar i kränkande särbehandling under våren. Förutom att genomföra utredningar i kränkande särbehandling har vi god kompetens inom områden rörande; konflikthantering, mobbning och kränkande särbehandling. Vi har också en beteendevetare som har stor erfarenhet av att arbeta med konflikthantering, individuellt och i grupp.

CH utför tjänster som:

- Klargörande/tydliggörande samtal kring kränkande särbehandling
- Stöd och råd vid misstanke om kränkande särbehandling
- Kvalificerad utredning om kränkande särbehandling
- Stöd vid genomförande av åtgärder inom ramen för en utredning
- Stödsamtal
- Stöd till chefer och ledningsgrupper
- Uppföljning i samråd med avropsberättigad

Vi arbetar främjande med utbildning i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4). Vi arbetar även aktivt med förebyggande insatser som chefstöd och handledning för att öka chefens kunskap och förmåga att hantera konflikter, förebygga mobbning och kränkande särbehandling i arbetsgrupper.

Vi har stödsamtal till individ samt gruppinsatser för att förebygga konflikter eller hjälpa till med konflikthantering. Vi har flerpartsmöten med chef, HR och medarbetare vid behov för att lösa konflikter som har uppstått.

Fallbeskrivning 1:

HR tar kontakt med CH då en medarbetare berättat för chef att hen känner sig förminskad och illa behandlad av en annan kollega i arbetsgruppen och att det pågått under en lång tid. På grund av denna situation vill medarbetaren inte vara på arbetsplatsen efter pandemin utan ingå ett distansavtal med arbetsgivaren. Medarbetaren upplever sig ställd utanför arbetsgruppens gemenskap och att hen inte får någon information. Hen upplever att konsekvensen av detta blir att hen får sämre uppdrag och hamnar utanför arbetsplatsens gemenskap. Hen mår psykiskt dåligt av situationen. I ett möte med Arbetsgivaren beslutas det att utreda om medarbetaren har utsatts för kränkande särbehandling av kollega. Utredningen formulerade 4

anklagelsepunkter som skulle utredas.

Uppdraget är att kartlägga om det finns grund i anklagelserna som riktats mot kollegan och presentera resultatet i en skriftlig rapport. Det uppdrag som utförs har avgränsats till att undersöka det framlagda klagomålet på arbetsmiljön och avgränsas mot eventuella arbetsrättsliga problemställningar. Utredare har i uppdrag att ge en faktabakgrund till resultatet och koppla resultatet till relevanta teorier och forskning.

Metod: Faktaundersökande utredning

Genomförande: Information samlades in genom djupintervjuer med den anklagade, chefen, den klagande samt arbetskamraterna i funktionen. Dessa intervjuer har i kombination med annan fakta i form av epost, minnesanteckningar, chattutdrag och skärmdumpar, företagets interna rutiner och policydokument ställts samman till en bild av konfliktens händelseförlopp och nuläge vilket återrapporterats i skriftlig form. Beskrivningarna bygger på analys av intervjuerna i förhållande till forskning på området gällande goda samarbetskulturer och konfliktteorier.

Bedömningen av fakta innebar en systematisk genomgång av de olika förhållanden och situationer som kartläggningen avslöjade och gjordes en bedömning av om det innebar en rimlig eller orimlig psykisk belastning. Bedömning av vad som anses styrkt och/eller bevisat med övervägande skäl, innebär att det är mer som talar för än emot ett påstående. Faktaunderlag gällande anklagelsepunkter och genomgång från djupintervjuerna och övrig insamlad information om vad som framkommit.

Resultat: Anklagelsepunkterna om kränkande särbehandling kunde i detta ärende inte styrkas. Resultatet blev istället att den klagande (som gjorde anmälan) fick arbetsrättsliga åtgärder då det framkommit att det var hen som kränkt den anklagade kollegan och flera medarbetare i arbetsgruppen. Den medarbetaren som gjorde anmälan om kränkande särbehandling fick samtalsstöd hos psykolog och stöd i omställningen att avsluta sin tjänst.

Fallbeskrivning 2:

Personalchef tar kontakt med CH då en medarbetare anmält sin närmaste chef för kränkande särbehandling. I detta ärende är anklagelsen om hur chef reagerat då medarbetare informerade chef om att hen skulle vara hemma med vård av barnbarn nästa dag. Enligt anmälan reagerade chef med att säga "Åh, nej" med ett nedsättande tonfall. Den klagande kände sig ledsen och bokade in ett möte med chef när hen var tillbaka nästkommande dag. Den klagande berättade hur hen upplevde situationen och chef bekräftade då att hen var missnöjd med att hon skulle vabba sitt barnbarn när de har så hög arbetsbelastning på jobbet. Efter detta möte bestämmer sig den klagande på att göra en skriftlig anmälan om kränkande särbehandling samt bestämmer sig för att lämna in en avskedsansökan.

Uppdraget är att kartlägga om det finns grund för den anklagelsen gentemot chef.

Metod: Faktaundersökande utredning.

Genomförande: Information samlades in genom djupintervjuer med den anklagade chefen, den klagande samt vittnet tillika huvudskyddsombud. Dessa intervjuer har i kombination med annan fakta i form av e-post, minnesanteckningar, dokument från Försäkringskassan och avskedsansökan sammanställts. Bedömningen av fakta innebar en systematisk genomgång av de olika förhållanden och situationer som kartläggningen avslöjade.

Resultat: Resultatet av kartläggningen visade att chefs handlingar är att betrakta som överträdelser av arbetsmiljölagens intentioner och även av företagets egna interna och lokala policys. Ärendet bedömdes styrka att chef utsatt medarbetare för en kränkande särbehandling. Den klagade fick rätt i sak och fick stödsamtal hos psykolog på CH i omställningen där hen sagt upp sig och sedan påbörjade en ny tjänst.

4.3.5 Rehabiliterande besök (individ)

Syfte: Ge individen möjlighet att besöka företagshälsan för arbetsrelaterade och/eller arbetspåverkande besvär gällande arbetslivsinriktad rehabilitering.

Målgrupp: Individ.

Kundnytta: Rehabilitera ohälsa.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska kunna erbjuda:

- Avstämning med chef kring problembild och vad chef önskar se för effekt av besöket;
- Individuella besök;

- Avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras företagsläkare, företagssköterska, beteendevetare, psykolog, fysioterapeut eller rehabkoordinator/rehabsamordnare.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.3.6 Rehabiliterande samtalsstöd (individ)

Syfte: Ge stöd till individen i dennes rehabilitering.

Målgrupp: Individ.

Kundnytta: Underlätta individens rehabilitering.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Avstämning med chef kring problembild och vad chef önskar se för effekt av stödet;
- Stöd i form av samtal;
- Avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av beteendevetare eller psykolog.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.3.7 Arbetsanpassning och rehabilitering (individ och organisation)

Syfte: Ge stöd och underlag i planering och genomförande av rehabiliteringsarbetet.

Målgrupp: Individ och organisation.

Kundnytta: Stöd i arbetet med arbetsanpassning och rehabilitering.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Avstämning med chef kring problembild och vad chef önskar se för effekt av stödet;
- Stöd till medarbetare;
- Stöd till arbetsgivaren;
- Samordningsansvar av rehabiliteringsaktiviteter;
- Stöd i framtagande av skriftlig rehabiliteringsplan.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagsläkare, företagssköterska, psykolog, fysioterapeut eller rehabiliteringskoordinator.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.3.8 Teambaserad utredning av arbetsförmåga (individ och organisation)

Syfte: Utredda medarbetarens arbetsförmåga i relation till nuvarande anställning. Skapa

underlag för att välja adekvata åtgärder, såväl förebyggande som rehabiliterande. Kunna föreslå lämpliga arbetsanpassningar.

Målgrupp: Individ och organisation.

Kundnytta: Förhindra eller förkorta sjukskrivning. Ta fram underlag för att kunna ta ställning till vidare åtgärd, exempelvis förändring av arbetsinnehåll, avslutande av tjänst eller omplacering.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Tydligt formulerat syfte med den teambaserade utredningen;
- Uppstartsmöte med arbetstagaren och arbetsgivaren;
- Utökad bedömning av specifika delkomponenter;
- Bedömning av arbetsförmåga i relation till arbetsuppgifter i reell miljö;
- Arbetsplatsens inverkan på arbetsförmåga;
- Teamsamverkan;
- Muntlig och skriftlig återkoppling till arbetstagare och arbetsgivare med förslag på åtgärder;
- Uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av kompetenser med mångårig dokumenterad erfarenhet av utredningar av arbetsförmåga och nyttjar evidensbaserade metoder dock minst av företagsläkare, företagssköterska, fysioterapeut, rehabkoordinator/rehabsamordnare, psykolog eller beteendevetare.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

Beskriv tjänsten "Teambaserad utredning av arbetsförmåga (individ och organisation)".

Tänk på att lämnad beskrivning kan komma att användas som en presentation till avropsberättigad. Beskrivning kan lämnas i fritextrutan nedan eller bifogas till anbudet.

Anbudsgivaren ska visa att denne har dokumenterad teknisk förmåga, kapacitet, kompetens och erfarenhet för att utföra uppdraget. Anbudsgivaren ska ha arbetat med minst två (2) uppdrag avseende tjänsten under de senaste tre (3) åren, räknat från sista anbudsdag.

Av beskrivningen ska framgå: uppdragets innehåll med genomförande innehållande upplägg, organisation, metod och resultat.

Beskrivning får vara max 2 A4 sidor.

Övergripande beskrivning:

Bedömning av arbetsförmåga gäller i förhållande till aktuellt arbete. Kontakt etableras mellan arbetsgivaren och intygsskrivande läkare för att få relevant information och syftet med bedömningen samt att försäkra sig om att arbetsgivaren har vidtalat medarbetaren och förklarat varför en arbetsförmågebedömning behöver göras. Härfter avgör läkaren vilka yrkeskategorier (läkare, psykolog, fysioterapeut) som behöver ingå i utredningen och bokning genomförs.

Inblandade yrkeskategorier (läkare, psykolog, fysioterapeut) träffar medarbetaren enskilt. Läkaren för ett samtal med individen och utför sedvanlig undersökning. Provtagning sker vid behov. Vid samtalet berörs medarbetarens beskrivning av den aktuella arbetssituationen, tidigare arbetsanamnes, utbildning, social

anamnes, frågor som rör alkohol och tobak, tidigare sjukhistoria och individen får beskriva sina aktuella medicinska besvär. Hen beskriver sina begränsningar, resurser och förväntningar i förhållande till aktuellt arbete.

Besöket hos psykolog innefattar samtal och kognitiv testning. Information inhämtas kring bakgrund, arbetsfaktorer och specifika arbetsuppgifter rörande; krav, kontroll, gemenskap i arbetsgruppen, stöd av chef och självskattad hälsa. Samtalar även kring privata faktorer; socialt, fritidsaktiviteter, tidigare rehabilitering och insatser. Kognitiv testning sker med Mindmore screening som är ett digitalt självadministrerat test som patienten gör på läsplatta i syfte att bedöma kognitiv förmåga inom ett antal domäner hos vuxna mellan 18–85 år. Testningen ger resultat på olika kognitiva funktioner såsom koncentration och uppmärksamhet, minne, episodiskt minne, bearbetningstempo, inläring, simultanförmåga, kognitiv effektivitet, visuospatiala funktioner och exekutiva funktioner. Resultat presenteras på percentilnivå vilket indikerar det värde under vilket en given procent av observationerna i normgruppen faller samt nivå av kognitiv förmåga enligt Mindmores egen skala.

Fysioterapeut kartlägger den fysiska förmågan avseende resurser och begränsningar med hjälp av ett standardiserat testinstrument, Test instrument for Profile of Physical Ability (TIPPA). Undersökningen omfattar fysiska testaktiviteter, individens uppfattning om sin allmänna fysiska förmåga, observation av smärtbeteende och individens uppfattning av den upplevda ansträngningen.

Efter genomförda besök samlas teamet och inblandade parter ger sin bedömning av individens arbetsförmåga. Läkaren skriver en sammanfattande arbetsförmågebedömning som granskas av respektive yrkeskategori och justeras vid behov. När utlåtandet är skrivet får medarbetaren ta del av innehållet för att rätta eventuella sakfel. Slutligen får arbetsgivaren dokumentet skickat till sig och om behov finns genomförs ett flerpartsmöte.

Fallbeskrivning 1:

Uppdrag inkommer från HR på företaget. Arbetsförmågebedömningen utförs av läkare, psykolog och fysioterapeut/ergonom på Clarahälsan. Medarbetaren jobbar på ett äldreboende för dementa personer, men har även jobberfarenhet från hemtjänsten, lokalvård och barnomsorg. Individen har ordnade sociala förhållanden, inga barn men särbo.

I sjukhistorien kan man notera att individen redan som barn/tonåren var utsatt för flera olycksincidenter med flera skalltrauman. Har även vid ett flertal tillfällen varit utsatt för falltrauma och det har förekommit tillfälle då individen varit avsvimmad, eller haft någon form av frånvaroattack. Hen var varit i kontakt med vårdgivare x flera.

Aktuell problematik härrör från halktrauma 2019 vilket medfört smärtor i nacke, huvudvärk, trötthet och neurologiska symtom. Liknande symtom uppstod 2021. Besvärerna med smärta i nacke har ökat vid några tillfällen på arbetet då individen behövt använda armarna med ökad belastning. Haft episoder av sjukskrivning. Hösten 2021 möjlighet till förändrade arbetsuppgifter, men detta medförde ökad belastning på nacke, axlar, armar och i perioder sjukskrivning.

Vid undersökning arbetar individen sin fulla tid på 75 procent, dock med ömhet och spända nackmuskler efter nyligt falltrauma. Individen beskriver att de största hindren i arbetet är en ökad belastning av nacke, axlar och armar, framför allt med armar ovan axelhöjd eller när mycket kraft måste användas. Trivs annars med sitt arbete. Positiva fungerande egenskaper är stresstålighet, en öppenhet för nyheter, ansvarstagande och hög arbetsmoral.

Efter besök hos läkare, psykolog blir bedömningen att individen är en utåtriktad och social person som tycker om att arbeta med människor. Hos psykolog framkommer inga psykiska besvär utan hen mår generellt väl. Inga kognitiva nedsättningar. Fysioterapeut finner att individen har bra fysiska förutsättningar att klara ett fysiskt arbete, men bör undvika arbete med armar ovan axelhöjd och enligt individen är det inga problem med styrkan vid omvårdnad när man arbetar nära kunden i en bra arbetshöjd. Läkare finner att individen har ont i nacken men finner ingen nervpåverkan i armar eller övriga kroppen, dock inskränkt rörlighet/ömhet i halsryggen. Arbetet inom äldreomsorgen har fungerat väl fram till falltrauma för fyra år sedan, sedan dess smärttillstånd i nackregionen och neurologiska symtom. Upplever att nuvarande arbete är fysiskt belastande och är positivt inställd till en eventuell omplacering inom organisationen. Av medicinska skäl och för att minska risken för ökad sjuklighet vore det gynnsamt för individen att få möjlighet till mindre fysiskt betungande arbete inom äldreomsorgen, alternativt barnomsorgen.

Fallbeskrivning 2:

Arbetsförmågebedömning utförs av läkare, psykolog och fysioterapeut. Medarbetaren har arbetat i kök sedan många år tillbaka. Försökt reducera sin arbetstid men arbetsorganisatoriska förhållanden har gjort det svårt att gå ner i tjänstgöringsgrad. Individen trivs bra, men fysiska besvär gör det svårt att klara arbetet.

Läkare finner vid undersökning inskränkt rörlighet i höfter bilateralt som vid artros. Även ömhet i handleder vid roterande och belastande rörelser. Nedsatt känsel i höger hand och nedsatt pincettgrepp. Vid undersökning hos fysioterapeut visar gångtest låg förmåga och mycket låg förmåga vid gång i trappor. Låg förmåga med arbetsmoment ovan midjehöjd. Medelgod handkraft i händer bilateralt, men ingen uthållighet. Psykolog bedömer att smärtan påverkar individen känslomässigt, blir nedstämd av känslan att inte klara av arbetsuppgifterna. Känslig för stimuli som ljud och ljus och har brist på uthållighet. Smärtan påverkar sömnen negativt, känner sig

aldrig utvilad. Har också blivit mer lättirriterad och arg. Känner inte igen sig själv då hon brukar vara en mer positiv person. Testning med Mindmore i långsamt tempo, men beror på smärta i hand då hon navigerar på plattan.

Den sammantagna bedömningen är att individens aktuella arbete är olämpligt av medicinska skäl. Ständig smärta på grund av belastning på höfter och handleder sätter ner arbetsförmågan i aktuellt arbete.

Rekommendationen är att individen behöver ett arbete utan belastning av höfter, ben och handleder. Individen har själv en önskan för hjälp till omplacering inom organisationen.

4.3.9 Utredning och stöd vid risk och skadligt bruk (individ och organisation)

Syfte: Att tillhandahålla provtagning, utredningar och stödåtgärder avseende risk och skadligt bruk avseende alkohol och droger.

Målgrupp: Individ och organisation.

Kundnytta: Stöd till medarbetare och chef i risk- och skadligt bruks ärenden.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Avstämning med chef kring problembild och vad chef önskar se för effekt av stödet;
- Expertkunskap inom risk- och skadligt bruk inom alkohol och droger;
- Chefsrådgivning;
- Kartläggning och utredning av risk- och missbruk;
- Drog - och alkoholtester;
- Uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagsläkare eller företagssköterska med särskild kompetens gällande risk- och skadligt bruk.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

Beskriv tjänsten "Utredning och stöd vid risk och skadligt bruk (individ och organisation)".

Tänk på att lämnad beskrivning kan komma att användas som en presentation till avropsberättigad. Beskrivning kan lämnas i fritextrutan nedan eller bifogas till anbudet.

Anbudsgivaren ska visa att denne har dokumenterad teknisk förmåga, kapacitet, kompetens och erfarenhet för att utföra uppdraget. Anbudsgivaren ska ha arbetat med minst två (2) uppdrag avseende tjänsten under de senaste tre (3) åren, räknat från sista anbudsdag.

Av beskrivningen ska framgå: uppdragets innehåll med genomförande innehållande upplägg, organisation, metod och resultat.

Beskrivning får vara max 2 A4 sidor.

Kompetens:

Vi har lång erfarenhet av att hjälpa chefer, HR och medarbetare vid missbruk och beroende.

Två företagssköterskor och en beteendevetare har specialistkompetens inom riskbruk, missbruk och beroende.

En företagssköterska har jobbat med det sedan 2006, hon har även arbetat som utvecklingsledare inom riskbruk, skadligt bruk och beroendefrågor inom primärvården i Region Värmland för att bl.a. utbilda och implementera arbetssätt inom dessa frågor. Den andra företagssköterskan har jobbat med det sedan 2020. Vår beteendevetare har tidigare arbetat på behandlingshem i två år och har lång erfarenhet i dessa frågor.

Organisatoriskt stöd:

Exempel på stöd till organisation:

- Hjälpa till med rådgivning vid frågor om alkohol och drogpolicys
- Chefsutbildning om alkohol och droger
- Utbildningar till medarbetare om riskbruk, skadligt bruk (missbruk) och beroende
- Rådgivning till chefer och HR om medarbetare som har denna problematik och hur de kan på bästa sätt hantera det som arbetsgivare
- Flerpartssamtal mellan arbetsgivare, medarbetare och sköterska-behandlare och ev. läkare. Ibland är HR och/eller fackligt ombud med på möten.

Stöd till individ:

Det är mycket vanligt att chefer och HR kontaktar oss för rådgivning i dessa frågor. Vi är behjälpliga med att ge råd vid alkohol och policyfrågor samt att ge chefsstöd när det finns en misstanke om att medarbetare kan ha ett riskbruk, skadligt bruk eller beroende av alkohol och droger eller någon annan typ av beroende ex. spelberoende.

Finns det en misstanke att någon är påverkad på jobbet så handlägger och prioriterar vi det med kort varsel för att ge chefen stöd i hur hen ska hantera situationen. Vi prioriterar dessa ärenden för att kunna ta emot klienten med kort varsel för provtagning, alkometertest och/eller drogtest.

- Vid hälsokartläggningar och hälsoundersökningar hos företagssköterskor så ställs frågor om alkohol och drogvänor. Vi använder oss av AUDIT formulär som är ett instrument för identifiering av riskfylld och skadlig alkoholkonsumtion. Formuläret kan användas för självskattning av klienten eller som underlag för en strukturerad intervju. Komplettering vid riskbruk och eller missbruk kan vara att vi tar prover med alkoholmarkörer efter att det har förankrats av chef. Vi använder även AUDIT och tar prover med alkoholmarkörer och/eller drogtest som en del i en utredning ex. i samband med ett läkarbesök. Om det framkommer att klienter behöver stöd i att förändra sina alkoholvanor-drogvänor, så bokas en tid till sköterskorna med specialistkompetens inom riskbruk-missbruk och beroende efter att det har godkänts från chef.
- Kartläggningar och utredning av riskbruk, missbruk och beroende.
- Provtagning med alkoholmarkörer och drogtest.
- Läkarbesök för en medicinsk bedömning
- Flerpartssamtal mellan arbetsgivare, medarbetare och sköterska-behandlare och ev. läkare Ibland är HR och/eller fackligt ombud med på möten.
- Stödsamtal vid riskbrukskonsumtion.
- Behandlingar vid skadligt bruk och beroende. Vi har behandlingar med 3 olika kognitiva behandlingsmetoder. Metoderna heter återfallsprevention där målsättningen är nykterhet/drogfrihet, 15-metoden där målsättningen är nykterhet eller minskad alkoholkonsumtion och metoden Kontrollerat drickande, där målsättningen är att minska sin alkoholkonsumtion.
- Återkopplingar löpande till chef och HR och uppföljande flerpartsmöten.

Vi har oftast goda resultat på utfallet av behandlingsmetoderna och stödsamtalet. Kombinationen av provtagningar regelbundet samtidigt som vi har behandlingsmetoderna ger oftast en väldigt god effekt. Ibland behövs även läkemedelsbehandling via Clarahälsan.

Chefer behöver ofta mycket stöd i dessa frågor så det blir oftast frekventa kontakter med arbetsgivare för att återkoppla rehabiliteringsprocessen och hur det fungerar på jobbet.

Fallbeskrivning 1:

Chef på företag hör av sig i dec-22 då en medarbetare blåst positivt i alkometern på jobbet i samband med att hon jobbade på helgen. Medarbetaren blir avstängd och får en tid inbokad till Clarahälsan för provtagning med alkoholmarkörer och ett drogtest tages som visade negativt. Då provsvaren var förhöjda så får hon en tid inbokad till företagssköterska med specialistkompetens inom riskbruk-skadligt och beroende. Har där ett kartläggningssamtal om medarbetarens alkoholvanor. Utfallet blir att hon har ett medelgradigt alkoholberoende. Hon får en läkartid inbokad för en medicinsk bedömning och för ställningstagande av läkemedelsbehandling. Hon blir då insatt på Campral (sugdämpande) som har ganska god effekt. Ett flerpartsmöte sker och vi diskuterar behandlingsalternativ. Medarbetaren vill börja behandlingsprogrammet återfallsprevention som är en KBT behandling. Hon har vissa svårigheter med att klara sin nykterhet, som är hennes målsättning, den första månaden, men efter det så går det bra. Behandlingen har fungerat utmärkt och medarbetaren har klarat av sin nykterhet och är nöjd och stolt. Behandlingen avslutas i juni månad och vi har sen följt upp med uppföljande avstämningar och provtagningar. Alkoholmarkörerna har bekräftat nykterhet. Vi har haft regelbundna telefonkontakter med chef och flerpartsmöten efter behandlingsperioden. Arbetsgivaren är väldigt nöjd med resultatet.

Fallbeskrivning 2:

Medarbetare som initialt kommer i kontakt med Clarahälsan för utmattningssymptom och sömnsvårigheter vilket denne sjukskrivs för. Det tas prover i samband med läkarbesök och proverna visar att det finns en riskkonsumtion av alkohol. Medarbetaren får komma för en alkoholkartläggning hos företagssköterska och därefter hålls ett flerpartsmöte med chef och HR. En rehabiliteringsöverenskommelse skrivs mellan medarbetare och chef. En behandling som kallas Kontrollerat drickande och som är KBT-baserad initieras av

företagssköterska och arbetsgivare. Medarbetarens målsättning är att fortsättningsvis dricka måttligt och kontrollerat. Behandlingen påbörjas och provtagning av alkoholmarkörer tas regelbundet under behandlingsperioden. Läkaren skriver ut sugdämpande läkemedel som ett stöd under perioden. Efter ett par månader är medarbetaren tillbaka i full tjänstgöringsgrad igen. Vidare samverkar behandlande företagssköterska, psykolog och läkare för att på bästa sätt hjälpa till med de långvariga sömnsvårigheterna medarbetaren har. Uppföljande rehabiliteringsmöten hålls med chef, medarbetare, behandlande företagssköterska och psykolog för att utvärdera effekten och följa upp de insatser som görs både från arbetsgivaren och företagshälsovården. Under tiden av behandlingen så går det lite upp och ner med alkoholkonsumtionen men när behandlingen avslutas har medarbetaren lyckats hålla en måttlig alkoholkonsumtion i flera månader i följd och mår mycket bättre. Den minskade alkoholkonsumtionen har också gjort att det är lättare för medarbetaren att hålla sig till sina sömnrestriktioner och få en bättre sömnkvalitet. Följs upp med provtagning och stödsamtal en tid efter avslutad behandling.

4.3.10 Förstadagsintyg – medicinsk utredning och utfärdande

Syfte: Genomföra en medicinsk utredning hos läkare inför förstadagsintyg för att utesluta medicinska orsaker till frånvaron och som underlag för beslut av förstadagsintyg. Utfärdandet av förstadagsintyg, sker första vardagen i en sjuklöneperiod efter beslut från arvsberättigade.

Målgrupp: Individ.

Kundnytta: Intyga om det finns sjukdom eller inte vid varje frånvarotillfälle

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda

- Utredning inför förstadagsintyg hos läkare
- Utfärdande av förstadagsintyg sker första vardagen i en sjuklöneperiod efter beslut från arbetsgivaren;
- Läkarintyg ska utfärdas i samband med personligt besök hos intygsskrivande kompetens som ska vara företagsläkare.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagsläkare.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.4 Utbildningar och seminarier

4.4.1 Utbildningar och seminarier inom fysisk arbetsmiljö

Syfte: Ge kunskap inom områden fysisk arbetsmiljö.

Målgrupp: Grupp.

Kundnytta: Öka kunskapen kring den fysiska arbetsmiljön för att skapa förutsättningar att klara fysiskt belastande arbete.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda utbildningar och seminarier för chefer och medarbetare inom:

- Ergonomi och/eller arbetsmiljö;
- Systematiska arbetsmiljöarbetet.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av relevant kompetens inom de områden som utbildningarna och seminarierna avser.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.4.2 Utbildningar och seminarier inom organisatorisk och social arbetsmiljö

Syfte: Ge kunskap inom organisatorisk och social arbetsmiljö.

Målgrupp: Grupp.

Kundnytta: Öka kunskapen kring den organisatoriska och sociala arbetsmiljö för att skapa förutsättningar att förebygga ohälsa och skapa goda arbetsmiljöer.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda utbildningar och seminarier för chefer och medarbetare inom:

- Organisatoriskt och social arbetsmiljö;
- Svåra samtal;
- Hot och våld;
- Krishantering;
- Kränkande särbehandling;
- Konflikthantering.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av relevant kompetens inom de områden som utbildningarna och seminarierna avser.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.4.3 Utbildningar och seminarier inom hälsa och livsstil

Syfte: Ge kunskap inom hälsa och livsstil.

Målgrupp: Grupp.

Kundnytta: Öka kunskapen kring hälsa och livsstil och för att kunna arbeta för en hållbar arbetshälsa.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda utbildningar och seminarier för chefer och medarbetare inom:

- Hälsöfrämjande ledarskap;
- Psykisk hälsa/ohälsa;
- Tidiga signaler;
- Livsstilsprogram kopplat till kost, motion, sömn och återhämtning;
- HLR med defibrillator enligt HLR-rådet
- Första hjälpen

Kompetens: Tjänsten ska utföras av relevant kompetens inom de områden som utbildningarna och seminarierna avser.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.4.4 Utbildningar och seminarier inom arbetslivsinriktad rehabilitering och anpassning

Syfte: Ge kunskap inom arbetslivsinriktad rehabilitering och anpassning.

Målgrupp: Grupp.

Kundnytta: Öka kunskapen kring arbetslivsinriktad rehabilitering och anpassning för att ge förutsättningar att förkorta sjukskrivningar.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda utbildningar och seminarier för chefer och medarbetare inom:

- Arbetslivsinriktad rehabilitering och anpassning;
- Risk- och missbruk.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av relevant kompetens inom de områden som utbildningarna och seminarierna avser.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.5 Övriga tjänster

4.5.1 Akut krisstöd, 24-timmar krisstöd

Syfte: Med krisstöd avses det psykiska och sociala omhändertagande som behöver vidtas i samband med olyckor, akuta krissituationer och liknande allvarliga händelser som kan utlösa krisreaktioner. Stödja chef och HR om hur denne ska agera vid akuta arbetsmiljösituationer som rör arbetsplatsen, till exempel vid olyckor, plötsliga dödsfall, hot och våld. Omedelbar hjälp med bedömning av vilka insatser som behövs och när dessa behöver sättas in i akuta situationer.

Målgrupp: Organisation.

Kundnytta: Tjänsten Akut krisstöd ska stödja Arbetsmiljöverkets föreskrifter Våld och hot i arbetsmiljön AFS 1993:2 och Första Hjälpen och Krisstöd AFS 1997:7.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska t.ex. kunna erbjuda:

- Ett särskilt telefonnummer för krisstöd;
- Chef/HR som aktiverar krisstödet ska kunna få omedelbar kontakt, senast inom en timme med en kvalificerad krisspecialist;
- Möjlighet till akut hjälp på telefon 24 timmar per dygn, årets alla dagar;

- Erbjudas krisstöd på plats vid behov;
- Samverkan med övriga leverantörer av företagshälsa, som den avropsberättigade eventuellt anlitar;
- Anpassning till avropsberättigads krisorganisation;
- I samband med uppstart ska tjänsten implementeras kostnadsfritt.

Kompetens: Tjänsten ska tillhandahållas av psykolog/specialist inom krishantering, utifrån evidensbaserade och kvalitetssäkrade metoder.

Observera att eftersom avropsberättigade bedöms efterfråga Akut krisstöd, 24-timmars krisstöd, i mindre omfattning behöver anbudsgivaren inte tillhandahålla denna tjänst i samband med anbudsgivningen. Tjänsten ska i stället tillhandahållas först i samband med att den efterfrågas av avropsberättigad vid eventuellt avrop eller under kontraktets giltighetstid. Avropsberättigad ska ge anbudsgivaren en skälig tid för att tillhandahålla tjänsten. Avropsberättigad definierar vid avrop sitt behov av tjänsten.

Anbudsgivaren ska även tillhandahålla separat statistik för denna tjänst.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.5.2 Besök - övriga kompetenser (individ)

Syfte: Ge individen möjlighet att besöka företagshälsans övriga kompetenser för arbetspåverkande besvär.

Målgrupp: Individ

Kundnytta: Förebygga ohälsa och undvika sjukskrivning och/eller ohälsa genom att ge möjlighet till kontakt med övriga kompetenser inom företagshälsan.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll:

- Möjlighet att köpa tjänster från övriga kompetenser, t.ex. dipl. massör, leg. naprapat, leg. kiropraktor, flygläkare, arbetsterapeut, beroende terapeut. Observera att uppräknade kompetenser endast utgör exempel.
- Individuella besök;
- Uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av relevant kompetens.

Avropsberättigad definierar vid avrop sitt behov av tjänsten och ska ge anbudsgivaren en skälig tid för att tillhandahålla tjänsten.

Observera att anbudsgivaren inte behöver tillhandahålla tjänsten i samband med anbudsgivningen. Anbudsgivaren har istället möjlighet att tillhandahålla tjänsten i samband med att avropsberättigad efterfrågar den vid avrop eller under kontraktets giltighetstid.

Anbudsgivaren ska även tillhandahålla separat statistik för denna tjänst.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja